

ROMÁN PŘÁTELSTVÍ A LÁSKY

Napsal Quido Maria Vyskočil.

Přesně o jedenácté hodině dopolední, jak bylo jeho zvykem, zaklepal Rudkov na dvě přístřešního atelieru sochaře Kazanského. "Volno!", vyběhl klepajícího ke vstupu zvůň hlas. Rudkov otevřel jednokřídlé dveře. A jak překročoval práh atelieru, slyšely zlatý proud, prolnutý skleněnou střešinou, celého pozlatil ho sluneční záplavou. Kazanský, za městnám právě hrubou přípravou k jakémusi poprsí v nadživotní velikosti, kvapně odhodil hnědošedou hlínu a spěchal, aby uvítal přehořlo.

"Ruku ti nemohu podat!" omlouval se. "Jak vidíš, jsem opět v práci," dodal veselé a opakoval s netajenou vnitřní rozkoší: "Ano, v práci!"

Rudkov usedl do křesla starého byzantského slohu. Přehlédl pak jaksi chvatně a povrchně rozpracovaný návrh a zeptal se bez úšlosti: "Tedy oběh?"

"Oběh? Já umějí, libo-li", odpovídal mladý sochař.

"Jak to?"

Kazanský přišel ke svému příteli. "Jak? Povím ti hned! Pracuji bustu knížete K., pro jeho rodinnou galerii. Leč záležitost má háček! Podal jsem se totiž úkol, aniž jsem dříve prozkoumal blíže podmínky. Váš přece, že vždy jsem měl v úctě mocné tohoto světa." Kazanský uklonil se při těchto slovech mladému velkostatkáři, načež pokračoval: "Vypracoval jsem také v prvním nadšením úsilí návrh, jenž se mi zdál nejpříjemnější. Leč když jsem ho ukázal svému panstvu, stříbrohlasná Jasnost zavřela velmi nesouhlasně svoji čtyřhodnou hlavou. Kníže K. nesmí prý být jinak postaven, než jeho otec, děd a praděd. Týž soki, tytéž řády, tentýž obrádný frak. — Rozohnil jsem se poněkud při tomto rozhodnutí. "Není možno," bránil jsem se, zcela zapomínaje na předepsanou zdvořilost, "aby umění stromo na podstavcích, rádech a zlatém fraku. Co bylo obdivuhodné před padesáti lety, neobstojí často dnes, ani před průměrnou kritikou. Umění vyvíjí se s dobou. Ne... ani to není zcela správné! Umění leť před dobou, zastíráje svými stříbrnými křídly vše, co ztratilo schopnost života a pokroku." Kníže vladá s úsměvem naslouchal uměnu horování. Ale pak přistoupil ke mně a řekl se vznešenou shovívavostí: "Ano, máte zcela pravdu, mladý příteli. Ale spouze ze svého stanoviska. Z hlediska mladí, dychtivého tvůrčího varu a nejistých zkušeností. Ale já jsem stár, a prominete, že i já osobuji si jisté svoje názory. A soudě dle nich, bude státi kníže Karel na oblém podstavci, bude mít řád a ozen nenáviděný frak." Pak pokynul a propustil mne v milosti. Nemohu ti ani říci, jak mi bylo v té chvíli, milý Vileme, pokračoval po krátkém odmlčení Kazanský, "a nevím také, jak jsem se dostal onoho dne ze zámku. Byl jsem však tak rozrušen, že bych byl nejraději hned nabídku, jinak skvělou, odmítl. — Ale později, uklidniv se poněkud, rozmyslil jsem věc jinak a propustil ji. Vypracuji prostě bustu tak, jak jsem si jí sám představoval, postavím ji pak v knižce galerii a řeknu: "He, moje myšlenka, toť moje dílo! Uspěl jsem je pro vlastní zálibu. Nelíbí-li se Vašim Jasnostem, jsem nyní ochoten podjati se ho znova ve smyslu vašich přání. Ale já v první řadě své svědomí umělecké musím jsem míti upokojeno." Co tomu říkáš?"

Leč Rudkov neodpověděl. Teprve nyní povšimnul si Kazanský, že jeho přítel vlastně ani ho neposlouchal. Oči Vilemovo bezelnicí řekaly po skleněné střeše, kol níž vinula se křehká rudá kvetoucí řeřicha. Jeho čelo bylo lehce zasmušeno. Bylo patrné, že myšlenky mladého velkostatkáře cílily zcela jiným směrem, nežli myšlenky sochařovy.

"Vileme... co se s tebou opět děje?" snažil se Kazanský zabavit svého přítele. — "Jsi poslední dobou stále tak... jako proměněný."

Rudkov zdíval hlavu. "Nevím sám, jakému kouzlu jsem propadl. Někdy si myslím, že je to pouhý přechýl předtím jara a máje nebo rozmar... ale hned v zápětí ci-

tím, že je to něco hlubšího, mocnějšího."

Kazanský položil ruku na rameno přítelovo. "Jak málo důvěřuješ mému přátelství," pronesl skoro vyčítavě, "a přece víš, že není obětí, které bych mu nedovedl přinést; vždyť vše, co mám a čím jsem, vdám ti tobě. Ty sám nikdy jsi ode mne nicého nežádal, ač smíš žádati čehokoli. Což jsi zapomněl na svůj slib tenkrát oné noci, v níž jsem nastupoval svoji prvou uměleckou cestu na jih, ke které jsi mne tak nezištně opatřil všechny prostředky? Tehdy — nu vzpomeň si přece — řekl jsem ti: "Drahý Vileme, bude-li kdy potřeba mého života, přijď a vezmi si ho! Patří jen tobě, neboť pouze ty poskytl jsi mu příležitost radostné a tvůrčí schopnosti." Pamatuješ se na onu noc?"

Rudkov přikývl.

"Nuže?"

Rudkov náhle, jakoby rozhodnut, povstal a pronesl yáhavě: "Nuže, kdybych skutečně od tebe žádal nějaké oběti..."

Kazanský skočil mu do řeči: "Žádej! Přinesu ji!"

Rudkov však se dosud neukvapoval se svým rozhodnutím: "A kdyby to byla opravdu těžká oběť?"

"Nebylo by mi obtíž, podstoupiti ji pro tebe."

"Dobře tedy, řeknu ti tedy vše," rozhodl se Rudkov a znova usedl.

"Výborně," souhlasil Kazanský a téměř bezděčně, ohlédl se po hodinách, visících v neuspořádaném koutě atelieru. Vilemovo nešel však ani tento pohled přítelův, — "Čekáš někoho?", otázal se.

"Nikoli neznámého," odpovídal Kazanský. "Pouze Olga slíbila, že sem přijde před polednem."

"Slečna Olga?" téměř bez přízvuku pronesl Rudkov.

"Ano... ale to ti přece nijak nepřekážá, abys i ty zde nezástál. Znáte se přece —"

Rudkov chápal se klobouku a bole. "Ne... nemohu zde zůstat. Zapomněl jsem ještě objednatí coji nutného!"

"A tvé sdělení? Kdy tě opět uvidím?"

"Pověděme dnes společně, — cheeš-li!"

"Dobře tedy!" souhlasil Kazanský. "Mohl jsi však přece ještě chvílečku sečkat, Olga by tě jistě také ráda viděla."

Hodiny hlásily půl dvanáctou.

"Slečna Olga," opakoval opět Rudkov. Pak stiskl sochaři ruku a rychle odešel.

"Podivná duše!", řekl polohlasně Kazanský vracaje se ku své práci. Ale sotva že krátkou stětkou přestříkl hliněný model, ozvalo se opět krátké, skoro nespěšné zaklepaní. Olga! Skokem byl Richard u dveří a právě ve chvíli, kdy otevřely se a slečna Dubinova objevila se v nich.

"Možno vstoupit? Dovoleno?" ptala se rozumně, podávaje sochaři ruku.

Kazanský, aniž se jí uhepčil, sklonil rychle hlavu a letmým pohledem dotekl se krásné, malé ručky. "Královna může poroučet," pronesl tónem rozmarině zptosobem a spěchal, aby si unyl ruce, na nichž dosud otřeseny byly patrné stopy dopolední práce. Slečna Olga usedla na starou pohovku.

"Potkala jsem pana Rudkova," řekla.

"Byl zde, ale nezdržel se tentokrát, až jsem ho vyběhl, aby počkal, až vy přijдете."

Slečna Olga se rozesmála. "Vy? Což jsi zapomněl, že si od věrejšíka tykáme?"

Kazanský odhodil chvatně režný plášť, do něhož byl ještě oblečen a rychle přistoupil ke svému půvabnému hosti. "Opravdu?" otázal se rozmarině. "Obávám jsem se, že to byl opět jen rozmar..."

"Nedostal jsi snad důkaz mé odhodlanosti. Říši?" tázala se skoro vyčítavě slečna Dubinová.

Tu již mladý muž nedovlel ovládati svých citů. "Ty... ty... ty... božská!" vyřázel ze sebe, tiskna opatrně ve své dlaně její krásnou hlavu. "Ty... ty..." Sklonil se pak rychle k malým něžně vykrojeným rtům a teple několikrát je políbil. "Moje!"

"Můj!"

Dlouho nemohli se nasytit polibky. Teprve pak vysmekla se mladá dívka z objetí umělceva. "A nyní... pékně opět k práci," vyběhla Kazanského. Ale sochař, jak se zdálo, neměl již valně smyslu

pro práci. Jeho vrouené rozhořené zrak znova laskal, líbal a objímal stíhlon znova laskal, jejíž modré etaminové šaty lahodně splývaly kol útlých boků.

"Nu... bude-li to?" zadržela se a dupla žertovně svým malým střešičkem z modré jelenice, na pohled tak opravdově, že jeho vysoký, stříbrný podpatek zakolísal povážlivě a, suknie zavlnivši se, odhalila poněkud libezně stíhlon nožku.

Ale když Kazanský vstal, aby znova ujal se díla, slečna Olga sama mu vplynula do náručí.

Sochař se rozjařil a zahoroval. "Aeh, ano... zdaž ty nejsi dílo moje nejkrásnější? Ba, co dím, dílo! Život mého umění jsi sama. Kam bych byl bez tebe došel? — Nebýt tvé sladké důvěřivosti —" Kazanský máchl zoufale rukou a zahrčel: "Svědomí bylo blízko kriminálu."

Přerušila další jeho slova polibkou. Ale on přece nezadržel své touhy, přiznati se ke všemu: "Ne... ne..." bránil se. "Nech mne jen říci, dušičko, vše! Je mi potřebí tě zpovědi. Byla jsi opravdu jedinou mou spásou. Pouze ve tvé lásce našel jsem veškerá krásná očekávání, své nadšení, svoji práci. Podobala jsi se oné přecezně, před jejíž krásou shasínalo slunce a ona sama osvětlovala noc. — I můj život byl takovou nocí. Leč nyní... nyní, tehou, duše zlatá, našel jsem opět sebe, a chei proto také napjatí všechny síly, abych byl hodný tvé dobroty a lásky."

Kazanský vstal a dovedl slečnu Dubinovu k rozpracovanému poprsí knížete K. "He," řekl "zde po dlouhé době opět dílo, v němž doufám žiti mé nejpoctivější přesvědčení. Leč, to není ještě pravé, neboť nejvyšší, k čemu se toužím vypnouti, má být tvůj obraz, ty, moje jediná a nejdraší!"

"Cheeš opravdu, abych ti stála modelem?"

"Prosím, abys byla mojí spolupracovnicí, neboť jen tak může vzrůst dílo, jež přeská dobu a obrodí umění. Cheeš tak učiniti?"

Přitiskla se lehce k němu a odpovídala: "Vše pro lásku k tobě."

"Nuže, dobře!" souhlasil Kazanský nadšeně. "A ještě dnes začneme s uskutečněním svého záměru."

"Zeela dobře! Jesté dnes!"

"Přijdeš odpoledne. Budeme do večera pracovat a pak vyjdeme si opět spolu podél řeky." Tu se Kazanský zarazil. "Ne... večer nemůžeme být spolu. Slíbil jsem, že povědím s Rudkovem. Nelze se vyhnouti tomu závazku."

"A mladý sochař, aniž věděl proč zachmuřil čelo a sesmutněl."

Jak smluveno, pracovali pak celý odpoledne s radostnou odvahou a nevybojným veselím. Leč k večeru, když slečna Dubinová opustila sochařovu dílnu a Kazanský osaměl, vzpomínka na Rudkova znova ho zachmuřila. — Co od něho bude asi chtít? — A Kazanský, obaluje zpola provedený plástičký náčrt sochy Olginy mokřým plátnem, několikrát nepokojně pohнул rameny. Pak počal se oblékat. Ale vzpomínky na minulý život a na přítele nepoprály mu ani nyní pokojné chvíle. Proti své vůli musil znova vzpomínati, jak po léta spolužáčil s Vilemem, jediným synem velkostatkářovým, jehož přátelství pouze děkával, že vůbec mohl vystudovat a věnovat se tomu, k čemu cítila jeho vlna. Po léta ba desílety cítil srdce svou vděčnost k tomuto příteli, jenž tak nezištně a šetrně o něho se staral, dokud nepomohl mu upevniti jeho postavení a nevynášel stálého zdroje postačitelých příjmů. Po léta s radostnou odevzdaností, kdykoli tomu okolnosti dovolily, stýkal se často i denně s Rudkovem, nyní již dávno majitelem veškerého dědictví po otci, stále připraveného podstoupiti i největší obětí, kterou od něho Vilem žádal. Po léta čekal na tuto chvíli přátelského odvděku za služby neoděnitelné a dnes, když se konečně okamžik ten přiblížil — proč váhá? A proč se chvěje?

Zřejmě rozrušen opouštěl Kazanský atelier, aby vyhledal Rudkova. Čekal ho již. Pověděl v útulné zahradě, kde hrála hudba a perliho majové veselí. Leč zdálo se, že právě tato bezstarostnost okolí donutila oba přátele, aby záhy opustili zahradu a vyhledali ztichlelé ulice, v nichž bylo stejně zasmušilo, jako v jejich srdcích. Noe

byla sladká, plná hvězd. Vzduch vonný, opojný. V dálkách plno písní, v srdcích samá touha.

"Jsi zvědav na mě — práni?", prohodil konečně Rudkov v mlčení.

"Učiním vše, co si budeš přát!" řekl Kazanský hlasemž který násilně utlumoval sochařovo rozehřívání.

"I kdybych chtěl tvůj život?"

"I tenkrát!"

"Nuže, chei ještě více!"

"Čeho si přeješ?"

"Chei lásku slečny Olgvy!"

Kazanský vzkřikl překvapením: "Šláš!"

Rudkov odporoval klidně: "Nikoli! Mluvím přece srozumitelně. Miluji Olgu a trpím nesmírně, pozoruj-li, jak je ti oddána. A přece, chei tomu věřit, kdyby nebylo tebe, jistě by Olga milovala mne, neboť mohu jí poskytnouti vše, čim okouzluje život a svět."

Kazanský byl zdrcen. Takové oběti přece se nenadál. "Co mám činit?" vyjevl.

"Rozhodnutí o tom přísluší — pouze tobě! — Pamatuj na svůj slib," pronesl ještě významně Rudkov a odešel.

Vilem zapotácel se a klesl na kamennou lásku přistavenou ke zdi starého patricijského domu, a něhož právě stál. Myšlenky překotně mu zavířily. Bolest přemáhala. Měl ztratit Olgu, a k tomu ještě vlastní úsilím. — To bylo příliš hrozné pomýšlení. "Nemohu!" volalo srdce. "Pamatuj si! —" varovalo svědomí. "Neříkej se jí!" našeptávala rozvroucená duše. "Ztratíš čest, nedostojíš-li danému slovu!" chladil rozum rozplápnou krev. Kazanský očítl se v dokonalém zmatku. Kterého z těchto hlasů měl poslechnouti? — Miloval Olgu a věděl, že odkazuje se jí, ztrácejíc veze svůj život. Leč Rudkov měl přece právo žádati od něho čehokoli. Sám mu to právo dal. Sám... sám... Slzy draly se Richardovi do očí. Nechal je volně vytrysknout. Tekly zprvu tiše po zabludlé lici Kazanského, pak přisunul se k nim křevovitý vzlykot mladého, mučeného srdce.

Teprve v jitrních hodinách vrátil se Kazanský do své dílny. Nelehkl však, nýbrž ihned odhodlal se pokračovati v úsilí svého práce nalezti zapomnutí věnoho toho, co na něho čekalo již v nejbližších hodinách. Vzpomínal na slečnu Olgu, a bylo mu, jakoby jí také skutečně zastřenou závojem hvězd k nimž on, připoután příliš bolestí, neměl již síl se povznést. Tak se alespoň domníval.

Leč slečna Dubinová, stejně rozmlná a oddaná, přišla k němu záhy po poledni, aby ho přesvědčila o své oddanosti a aby pokračovali v modelování. Byla svitovitá, čilá, rozkošná. Richard zamklý, upjatý, prodělávaje těžký vnitřní zápas. Některou chvíli věru byl by nejraději odběhl od své práce a zlábil ty rozkošné rty, šíjí a ruce, kdyby závazek k Vilemovi tak mocně nepoutal ho ve své železné dílo. Dlouho, dlouho nemohl se odhodlati, ublížiti tomu půvabnému něžnému dítěti, pro něž on sám ušehoval vždy pouze nejjemnější, čeho jen schopna byla jeho citlivá mladá duše. Leč musil! Musil! A tak zcela znenadání padlo ono prvé urážlivé slovo se strany Kazanského, který sám toto nespravedlivé přikolí cítil nejtrappěji. Leč musil! Musil! Slečna Dubinová, ač majetna, neměla přece jen jeho pošetilou oddaností připravena býti o velkolepé pojištění budoucnosti, jež jí sliboval Rudkov.

Když dopadlo ono zlé slovo, mladá dívka zbledla a zachvěla se ve svém křesle jako zasažena ješitvým šípem. Čekala vysvětlení, omluvy od Richarda. Nedočkala a se však nic.

Mezi mlčením zavládlo trapné ticho. Byli, jak se zdálo, oba rádi, že právě té chvíle kdosi zaklepal na dveře atelieru. Vešel Rudkov, elegantní, navoněný, s kytieí vzácných růží. Ukloniv se, podal je slečně Dubinové. Přijala je, ač jindy by tak nebyla učinila. Ale nyní, když jí Richard tak urážil! Strávil ještě hodinu bez práce, v hostejném rozhovoru. Pak se slečna Olga uchystala k odchodu. — Rudkov ji doprovázel.

Onu noc opět Kazanský probděl. V bolestech a mučivých vzpomínkách. Ráno pak vstal přesvědčen, že slečna Olga nikdy již nevstoupí k němu do atelieru. — Ztratil ji, zajisté navždy ji ztratil svojí bezohledností, k níž byl donucen proti své vůli.

Leč slečna Dubinová přišla i toto odpoledne a bylo patrné, že její srdce rádo zapomnělo Richardova přemáhání. V jakési tiše shodě pracovali opět několik hodin, takže k večeru skizza slečny Olgvy byla téměř hotova. Usedli pak do svého útulku v temném rohu atelieru, Kazanský znepokojen, slečna Dubinová rozmarina a plna dobré nálady. Zdálo se vše opět býti v plném souladu, když tu host sochařův vzpomněl všerejší své podvětevní procházky s Rudkovem.

Stále prostě připomenutí tohoto jména, aby v Kazanském vzkypla krev. Slib, nenávisť, lítost a vzdor ozvaly se téměř současně. Padlo opět několik neprozřetelných slov, jež měly za následek, že slečna Dubinová, tentokrát skutečně uražena a v hloubi duše dotčena, beze slova opustila atelier sochařův.

Satan mohl jásat. Jídáské dílo bylo dokonáno, dluh splacen.

Po tři následující dny zmítal se Kazanský v neustálém, ubíjivém zmatku, práce neschopen. Busta knížete K. zůstávala nedokončena, socha Olgina zahalena... Kazanský proklel svoji práci. K čemu bylo jí nyní potřebí, když ztratil tu, kterou miloval, největší lásku, danou člověku? Byl by nejraději zničil vše, co připomínalo mu kolem úsilí dlouhých tvůrčích let, ale spokojil se, že odstraní alespoň poprsí knížete — jeden z posledních snů, stejně jako ostatní, nedosněných. Model sochy, představující slečnu Dubinovou, prostovlasou, s náručí bílých růží, zůstal však i nadále na svém místě. Ba ve chvíli, kdy Kazanskému bylo nejteskněji, odkrýval hliněnou sochu, upravuje téměř bezděčně nahodilé detaily a počítuje alespoň tak vzdálenou jakous rozkoš jemného styku s bytostí zbožňovanou.

Venku rozpukl máj a zahýřil sladkými nocemi, třešňovými květy a ztlumenými polibky. Nezištně po zahrádách i lidských srdcích rozsel svoje vonné pávaby, rozdělal svoje něžné tajemství. Bylo milo a příjemno strávití tyto modré, soumravné hodiny v opuštěných parcích, na řece, nebo ve volných, křepce svítivých lučinách. Leč Kazanský ani v těchto rozkošných dobách neodvážil se, vyjíti si za město. Pouhá myšlenka, že by mohl tam kdosi náhodně potkatí státnou Olgu po boku usmívajícího se Rudkova, působila mu muka tak neskonala, že byl blížek šílenství. Každým dnem také ztrácel pro něho život eenu. Bez Olgy nebylo mu možno pracovat, nebylo možno míti naději. A bez nadějí probíjeti se životem, být zehrátem tam, kde toužil královat? — Bylo stokrát lépe skončit vše, rázem, okamžikem.

Kazanský náhle byl rozhodnut. Necht jásá Rudkov, kéž je šťastna ta, kterou miluje více než svůj život. Přinesl přátelství oběť svého srdce — přinese stejné odhodlané své lásce i poslední obětí života. V hodině se vše skončí. Seběhne si jen dolů, aby si opatřil vše k vlastní popravě; a pak, kéž je požehnána i tato obětí umučeného srdce a necht poslouží skutečně ku blahu té, jež bezděčně pomáhala nejčistší lásku ukřizovat.

Kazanský, již zcela rozhodnut, vyběhl z atelieru.

Právě v těchto hodinách také slečna Dubinová stejně moeně byla vzrušena. — Ráno odevzdal jí Rudkov dopis pro Richarda, prose výslovně, aby ho sama odevzdala. Nevěděl patrně nic o jejím nedozrumentém Vilemem.

Ten Rudkov jaký byl podivný člověk. Chvillemi zdálo se, jakoby sám děbal ovládal jeho srdce, a opět chvílemi jakoby oblaená jakás oddanost a něha plnily jeho duši. Slečna Dubinová nevyznala se v bludišti této povahy. Rudkov nebyl jí protivný, ale nepřilnula také k němu, ač bylo patrné, že o její přízeň nenápadně usiloval. — Proč však tak se snažil, věda, že srdce Olgino patří pouze Richardovi, který třeba by jisehl v posledních dnech nevyssvětlitelně uzavřel, přece jen stále nejbližší byl všemu jejímu eítění.

Snívá hlava opět se zamyslíla. Vzpomínky zavířily. Sladká píseň lásky se ozvala. Nebylo možno odolatí tklivému jejímu hlasu. — Nebylo možno odolati.

Slečna Dubinová v náhle vzpomínce na opuštěného Kazanského, jemně již dávno opustila,

chvatně počala se oblékat. V té chvíli podivného vzrušení náhle jí bylo patrné, že Richard, její Richard, nevystupoval proti ní nepřátelsky z vlastního popudu, nýbrž nucen mocnějšími asi okolnostmi, s nimiž zajisté jí sezámí, jak milé černé ono konzlo bude zlomeno.

Několik dnů násilně zdržovala se návštěvy atelieru, ale nyní, v této sladké večerní hodině bylo opojení vzpomínek stokrát silnější jejího beztak nikdy opravdově vzdoru. A jakoby strach jakýsi i bláznivá touha štvala ji z pokoje, by náhodným snad omečkáním neprohlubila ránu k živě smrtelné, uhepila Rudkovův dopis a spěšně vyšla z domu.

Známými ulicemi dostihla záhy svého a bez rozpaků zaklepal na dvě sochařeva atelieru. Nikdo neodpovídal. Zaklepal znova. S týmž výsledkem. Stiskla tedy kliku. Dveře se otevřely. Vstoupila. Opuštěná dílna zatopena byla modrým, soumravným světlem. Uprostřed atelieru stála Olgina socha, stála na téže místě, kde jí poslední opustila. Richard však tu nebyl. Kam odešel? A za jakým účelem? Slečny Dubinové zmocňoval se neblahé tušení. Aby tak — Neodvážila se domyslet. Prohlédla zevrubně celou dílnu. Bylo patrné, že ještě před hodinou tu Kazanský měl městka. "Snad že pouze jen odběhl a ve chvíli se vrátí," utěšovala se slečna Olga a usedla do starého křesla. Předpoklad její byl správný. Nečekala dlouho, když na chodbě se ozvaly kroky. Nebylo pohyby! Kazanský se vracel. Kámen spadl slečně Dubinové se srdce. Rázem se poveselila a ihned také zosnovala záměr, jak Richarda překvapiti. V okamžiku byla sehnována za svoji sochou, v soumravném příšeří téměř s ní splývající.

Té chvíli vstoupil také Kazanský, odhodil pláštěnku a pak chvatně přistoupil k soše. "Olgo má! Olgo!" zavzdychal, načež chvatně vyňal malý revolver a přiložil jej ke skráni. Leč téže chvíle kdosi strhl mu ruku. Rána třeskla, mímula však cíle, rozdrtivší pouze část skleněné střešy atelieru.

Kazanský omdlel, aby po chvíli probudil se v náručí slečny Olgvy. V prvním okamžiku bylo mu, jakoby snil těžký sen, ale pak rázem přesvědčil se o jeho skutečnosti, neboť vskutku byla to jeho Olga, srdce zlaté, duše milovaná, která přišla, zachránit jej.

Když vybil se první záchvat šlečné radostí slečna Dubinová podala Richardovi list Vilemův. — Posledně se zachvěl, když rozvíral obálku. Pak, přelétvum ho kvapně zrakem, nepromluviv, podal ho slečně Olze a rozžehl světla.

"Můj milý," — psal Rudkov, "promiň, že jsem tentokrát, poddrážděn příliš svým rozmarem, uložil Tvému přátelství zkoušku tak nebezpečnou. Promiň a odpusť! Nestane se tak již nikdy! A ještě něco. Na doporučení mého strýce, obdržel jsi místo profesora na akademii..."

"Co to vše znamená?" zeptala se slečna Olga, nechápaje všech těchto letmých nárážek.

"Co to vše znamená?" opakoval blažený Kazanský. "Poď jen ke mně, duše moje zlatá, chei ti vlihat se rtů v srdece sladké to tajemství..."

Dvě zastaralé domněnky.

Domnění, že co jest odporné, je zdravé, patří do starého železa. Zvláště lék, třeba byl nejvyšší účinný, může býti zárovň i velmi lahodný. Trinerovo Léčivé Hořké Víno jest toho nezvratným důkazem. Přesvědčí každého, že lahodnost nevyklučuje účinnost. Trinerovo Léčivé Hořké Víno pomůže vždy, nezáleží na tom, jak zanedbán byl váš případ zácpy, špatného trávení, bolení hlavy, nervosy, povšechné nřaltnosti a pod. Léč ten vyčistí žaludek, navrátí zdravou chuť k jídlu, upraví zažívání a posílí vaše celé tělo. V lékárnách. — Jiná zastaralá domněnka jest, že proti reumatismu, neuralgii, bolení v křží není žádného skutečně spolehlivého léku. Zkuste však Trinerův Liniment a poznáte, jak jste se mylili. Jest výborný lék na polámání, otoky, únavu svalů a nohou a pod. V lékárnách. Jos. Triner, velkovýrobce léků, 1333-1343 So. Ashland ave. Chicago Ill. — Adv.